

Nemůžete k tomu mlčet podruhé...

Reakce na článek v minulém čísle Bio a uveřejněné reakce spotřebitelů

Hospodařím na rodinném ekostatku společně se synem, ovšem ten je zároveň zaměstnanec v nedaleké továrně. Oba by nás naše malé hospodářství neuživilo. To jen na začátek.

Kde se stala chyba, když tolik lidí vidí v ekologickém způsobu zemědělství podvod? Možná je to tím, že je chybně označován za ekologický – měl by být možná ve skutečnosti pojmenován „správný“. Pak by si možná i takoví lidé všimli rozdílu mezi správným způsobem zemědělství a nesprávným. Ten konvenční, z mého úhlu pohledu „nesprávný“ způsob totiž zcela respektuje dnešní trendy ve vývoji společnosti, tedy za co nejmenší náklady, s co nejmenším počtem rukou „vyrobit“ co nejvíce hmoty, která je díky různým atestacím a vyjádřením kontrolních organizací označena za „vyhovující, nezávadnou“. Z hlediska obchodu jde tedy o přijatelnou formou výdělečné činnosti.

Z mého pohledu tedy „správný“ způsob je o něčem jiném. Tady nejde jen o výdělek. Jde o zcela jiný životní styl a jiný pohled na celý systém. V každém systému výroby ve velkém je obsažena vždy určitá míra utrpení. Začíná to nešetřením zacházením s půdou, kdy obrovským strojem neunikne nic živého, pokračuje chemií, protože jinak skutečně nelze „vyrobit“ na špatně zásobené půdě nic.

Dále z hlediska chovatelství, se kráva v chovu o pěti steh a více kusech, stává pouze „kusem“. Nic víc. Zacházení s ní podle toho vypadá – ať se pohne kam chce, i za využití té nejmodernější technologie v očích obsluhy vlastně zdržuje – od čeho? Od rychlé výroby dalšího kila masa nebo dalšího litru mléka. V tomto kontextu vlastně i ekologický chov nemusí být vůbec tím správným a je úplně jedno, kolik předpisů bylo splněno – i ten, kolik má pro sebe ona kráva místa, když má pokoj od lidí.

Spotřebitel, který nechce investovat do „správných“ potravin, používá slov, která jste uveřejnili. Nechce znát rozdíl. A ten, který naopak věří pouze štítkům na balíčcích s potravinami, ten je také dle mé zkušenosti poštetilec. Je to, jako byste malému děcku koupili na hraní „zcela nezávadné a bezpečné žiletky“. Spotřebitel nechce používat rozum.

A nyní k našemu ekostatku: Kdo si chce u nás cokoliv koupit, je cíleně veden k tomu, aby se na finalizaci potravin podílel – ono to z litery našich zákonů a změní vyhlášek ani jinak nejde. Ne na tak malém statku, jako je ten náš.

A k úvaze: Kolik lidí například raději koupí balíček masa v marketu proto, že jeho svědomí neuneslo fakt, že ten kousek zvířete uvnitř bylo celým živým tvorem? Že se o něj starali lidé s láskou a s vědomím, že jednou bude sloužit za potravu nám, lidem? Spotřebitel je ovlivňován společností – je to, jakoby celá naše společnost chtěla přesvědčit sama sebe, že ty balíčky v obchodech byly vyrobeny v nějaké továrně. Je na Vás, spotřebitelích, jak se rozhodnete. Jestli Vám rozum napoví, že není vůbec ořesné na hospodářství dojet, s lidmi se osobně seznámit a přesvědčit se na vlastní oči, jestli jejich pole nejsou jen neživé monokultury. Jestli tam nehnojí tajně v noci a jestli tam kráva není jen „kus“, kterého se lidská ruka dotkne jen několikrát v jejím životě.

Dovoluji si tvrdit, že se Vám to vyplatí. Poznáte krajinu, kde rolník žije, je-li to v oblasti, kde je příroda zatím relativně čistá, či nikoliv. Seznámíte se s produkty, které jsou nabízeny. Budete moci zhodnotit jak stromy, rostliny, zdraví a pohodu zvířat, tak vztah lidí k nim. Naše hospodářství dokonce nabízí možnost podílet se zčásti na činnosti statku – tzv. letní pobyty, takže pozornému člověku spousta věcí nemůže uniknout.

Pak se nejlepším způsobem můžete přesvědčit, jaký je rozdíl mezi kvalitou potravin bez chemie od té „běžné“, a také pochopit, že produkty z ekostatku musí být o něco dražší. Když je nebudeme prodávat přímo Vám, ale zpracovateli a ten je dodá dále přes tři další obchodníky až do marketu, pak se logicky jejich cena „vyšplhá“ a díky cestování jejich kvalita bez ochranných konzervačních látek logicky utrpí. Můžeme na farmě produkty finalizovat a dodávat hotové „balíčky“, ale to je jednak pro malou firmu nenávratná investice, jednak se to opět prodraží a jednak, zejména ve velkých obchodních řetězcích, může dojít k různým podvodům – a to je ta nejhorší možnost.

Nakupovat přímo od výrobce je časově velmi náročné, ale když nakoupíte najednou větší množství, nebo se podělíte se známými, pak vlastně ušetříte. Je to jen a jen na Vás, spotřebitelích. My zde, na malých statcích můžeme svou produkci prodávat donekonečna svým rodinám a svým známým. Je opět jen na Vás, jestli mezi tyto naše známé budete patřit. A závěrem si neodpustím podotknout, že osobně mám pěkný pocit, když každý kousek naší produkce je využitý s láskou a neválí se kdesi v popelnici. Je to pocit, o který stojí usilovat. **Ivana Pánková, Epona Verušice**

Jak pomáhá bertrám?

Latinský název bertrámu je *Anacyclus pyrethrum* (česky trahoku římského, nazývaného též španělský heřmánek, pozor neplést s žebříčkem bertrámem – pozn. red.).

Účinky rostliny jsou popsány v British Pharmacopeia, stejně jako v celém světě v mnoha odborných časopisech. Nejdůležitější obsahovou látkou kořene je poliotocin anebo pyrethrum, další složky jsou inulin, anacyclin a sezamin. Aktivní složky kořene bertrámu jsou dobře známé, nejdůležitější je pyrethrin. Pyrethrum je známé proto, že se jím impregnují moskytiéry, aby se zamezilo vzniku malárie. Opravdu, pyrethrum, což je anglický název bertrámu, je insekticid. Použijí-li se však květy, je pyrethrum jedovaté – je tedy třeba pozornosti, k léčbě lidí se však používá kořenu, který jedovatý není. Nyní je běžně dostání jako koření. Může sloužit při léčbě boreliózy, dokoce zlepšuje stav při AIDS a k posílení organismu. Moderní výzkum (viz Bio 2/2006) považujeme za potvrzení moudrosti uvedených ve spisech sv. Hildegardy. Tato dále píše:

Při borelióze a jejich následcích

1/4 litru červeného biovína, po čajové lžičce bertrám a galgant v prášku, 1/2 šálku studené vody

Víno s práškem asi tři minuty vařit, „hasit“ vodou, tj. přilít ji do vařícího vína a odvar hned teplý vypít. Kúra se provádí denně po 4 týdny a je určena pochopitelně jen pro dospělé.

Nápoj s bertrámem při léčbě plicních a průduškových chorob, astmatu

10 g jalovčinek

20 g květů divizny

40 g práškového bertrámu

20 g kořene omanu

1 litr červeného biovína

Ve víně nechat povařit jalovčinky, květy a bertrámový prášek, pak scedit řezaný kořen omanu, pak do tohoto odvaru na 24 hodin naložit k vyluhování. Výluh scedit do láhve a uložit. Užívat 3-4 týdny denně 3krát jednu líkérovou sklenku po jídle, než dojde k úlevě.

Bertrám při potížích prokrvování dolních končetin, při křečových žilách a při oběhové slabosti

30 g práškového bertrámu

10 g práškového zázvoru

5 g práškového bílého pepře

Vše spolu dobře promíchat, a pak užívat 3krát denně na špičku nože prášku a zapít líkérovou sklenkou červeného vína před jídlem. Tato kúra pomáhá i při reumatismu a dně.

Waltraud Gregorová

